

शुद्धावृत्तदावर्त्तादिदुष्टावर्त्तहीनान् सिधुजान् सिधुशेजान् ॥ १४ ॥ तेत्वयानविप्रलब्धव्याः नवचनीयाः बलंभारसहिष्णुता प्राणोवेगवत्ता वक्ष्यंति वहनं करिष्यंति अध्वानं निःशब्दं महत् अतिदूरे दमयंत्याः पुनर्भूत्वा तद्वरणे महतीलजातया च अवर्ते महत्तरालजेति प्रच्छन्नतथैव तत्रगतमपि वेगवशादगतमिव यथा भवति तथागतव्यमिति आवः ॥ १५ ॥ एकोललाटे द्वौ मूर्ध्नि द्वौ पादौ पार्श्वयोः द्वौ द्वौ वक्षसि विज्ञेयौ प्र

शुद्धान् दशभिरावर्तैः सिधुजान्वा तारं हसः ॥ दृष्ट्वा तान ब्रवीद्राजा किंचित्कोपसमन्वितः ॥ १४ ॥ किमिदं प्रार्थितं कर्तुं प्रलब्धव्या न ते वयं ॥ कथमल्पबलप्राणा वक्ष्यंती मे हयामम ॥ महदध्वानमपि च गंतव्यं कथमीदृशैः ॥ १५ ॥ बाहुक उवाच एकोललाटे द्वौ मूर्ध्नि द्वौ पादौ पार्श्वयोः ॥ द्वौ द्वौ वक्षसि विज्ञेयौ प्रयाणे चै कएव तु ॥ १६ ॥ एते ह यागमिष्यंति विदर्भा न्नात्र संशयः ॥ यानन्यान्मन्यसे राजन् ब्रूहि तान् योजयामि ते ॥ १७ ॥ ऋतुपर्ण उवाच त्वमेव हयतत्त्वज्ञः कुश लोत्थ्य सिवाहुक ॥ यान्मन्यसे समर्थस्त्वं क्षिप्रं तानेव योजय ॥ १८ ॥ ततः सदश्यां श्रुतुरः कुलशीलसमन्वितान् ॥ योजयामास कुशलो जवयुक्तान् रथे नलः ॥ १९ ॥ ततो युक्तं रथं राजा समारोहत्वरान्वितः ॥ अथ पर्यपतन् भूमौ जानुभिस्ते हयोत्तमाः ॥ २० ॥ ततो नरवरः श्रीमान् ब्रूलो राजा विशांपते ॥ सांत्वयामास तान् श्वांस्तेजोबलसमन्वितान् ॥ २१ ॥ रश्मिभिश्च समुद्यम्य नलोयातुमिषे पसः ॥ सूतमारोप्य वार्ष्णेयं जवमास्थायैव परं ॥ २२ ॥ ते चोद्यमाना विधिवद्बाहुकेन हयोत्त माः ॥ समुत्पेतुरथा काशं रथिनं मोहयन्निव ॥ २३ ॥ तथा तु दृष्ट्वा तान् श्वान् ब्रूवतो वातरंहसः ॥ अयोध्याधिपतिः श्रीमान् विस्मयं परमं ययौ ॥ २४ ॥ रथघोषं तु तं श्रु त्वा हयसंग्रहणं च तत् ॥ वार्ष्णेयश्चित्तयामास बाहुकस्य हयज्ञतां ॥ २५ ॥ किं नु स्यान्मातलिरयं देव राजस्य सारथिः ॥ तथा तद्वक्ष्णं वीरिबाहुके दृश्यते महत् ॥ २६ ॥ शालिहोत्रो थं किं नु स्याद्दयानां कुलतत्त्ववित् ॥ मानुषं समनुप्राप्तो वपुः परमशोभनं ॥ २७ ॥ उता होस्विद्भवेद्राजानलः परपुरं जयः ॥ सोयं नृपतिरायात इत्येवं स मचिंतयत् ॥ २८ ॥ अथ चेह नला विद्यां वेत्तितामेव बाहुकः ॥ तुल्यं हिलक्षये ज्ञानं बाहुकस्य नलस्य च ॥ २९ ॥ अपि चेदं वयस्तुल्यं बाहुकस्य नलस्य च ॥ नायं न लोमहावीर्यस्तद्विद्यश्च भविष्यति ॥ ३० ॥ प्रच्छन्नाहिमहात्मानश्चरंति पृथिवीमिमां ॥ देवेन विधिनानुक्ताः शास्त्रोक्तैश्च निरूपणैः ॥ ३१ ॥ भवेन्नमति भेदो मे गा त्रवैरूप्यतां प्रति ॥ प्रमाणात्परिहीनस्तु भवेदिति मतिर्मम ॥ ३२ ॥

याणे चैकएव तु इति श्लोकः क्वचिन्मदृश्यते तदर्थस्तु वक्षसि द्वौ पुरस्तादौ पश्चादिति प्रयाणे पृष्ठभागे एवं द्वादश आवर्तपदं अनुषज्य योज्यं ॥ १६ ॥ एते इति एतेषु स्थलेषु आवर्तवर्तं इति शेषः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ सूतमिति आरोप्य सुतस्थानादुपर्युपवेश्य स्वयमेव स्रुतत्वं चकारेत्यर्थः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ शालिहोत्रः अश्वशास्त्रप्रणेता आचार्यः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥